

Vyhodnocení návštěvnosti Olomouckého kraje za rok 2020

Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje monitoruje statistická data z oblasti cestovního ruchu. Kromě údajů, které jsou vykazovány Českým statistickým úřadem za celou Českou republiku, je vyhodnocována i návštěvnost turistických atraktivit v Olomouckém kraji.

Základním statistickým ukazatelem je **počet hostů** a **počet přenocování**. Vzhledem ke změně metodiky, kterou provedl ČSÚ v roce 2014, není možné pokračovat v původních časových řadách (poslední data v původní metodice jsou dostupná za rok 2013). Původní časové řady tedy končí rokem 2013 a časové řady zpracované novou metodikou byly přepočítány pouze od roku 2012.

1. Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v Olomouckém kraji

rok	počet hostů (uveden počet osob)			počet přenocování (uveden počet nocí)			průměrný počet přenocování (uvedeno v počtu nocí)		
	celkem	nerezid.	rezidenti	celkem	nerezid.	rezidenti	celková	nerezid.	rezidenti
2012	474 868	103 236	371 632	1 579 253	213 909	1 365 344	3,33	2,07	3,67
2013	512 430	107 995	404 435	1 625 040	222 166	1 402 874	3,17	2,06	3,47
2014	487 641	108 317	379 324	1 598 020	226 028	1 371 992	3,28	2,09	3,62
2015	547 538	115 022	432 516	1 779 102	243 774	1 535 328	3,25	2,12	3,55
2016	600 106	122 193	477 913	1 929 369	244 696	1 684 673	3,22	2	3,53
2017	658 059	136 905	521 154	2 030 618	269 853	1 760 765	3,09	1,97	3,38
2018	700 112	141 446	558 666	2 161 009	288 271	1 872 738	3,1	2,04	3,35
2019	761 615	148 760	612 855	2 312 929	292 528	2 020 401	3,04	2,0	3,29
2020	472 051	46 693	425 358	1 610 894	105 551	1 505 343	3,4	2,3	3,5
Index 2020/2019	0,62	0,69	0,31	0,70	0,36	0,75			
Rozdíl 2020/2019	-289 564	-120 067	-187 497	-702 035	-186 977	-515 058			

Tabulka – Návštěvnost (od revize 2014)

V roce 2020 navštívilo Olomoucký kraj celkem 472 051 návštěvníků, což představuje **pokles návštěvnosti o 38% oproti roku 2019**. Pod období let 2014 – 2019, kdy docházelo každoročně ke zvyšování návštěvnosti v průměru o 10%, se tedy jedná o razantní propad, který je samozřejmě způsoben dopady pandemie COVID – 19, která odvětví cestovního ruchu ve velké části loňského roku zcela paralyzovala. Jedná se o nejnižší návštěvnost od roku 2012 (starší údaje nelze srovnávat). K poklesu samozřejmě došlo jak **u tuzemských návštěvníků a to o 31 %** (celkem 425 358 oproti 612 855 v roce 2019), tak i u **zahraničních návštěvníků, kde byl zaznamenán ještě markantnější pokles o 69 %**, z 148 760 v roce 2019 na 46 693 v roce 2020. Hosté strávili v Olomouckém kraji celkem 1 610 894 nocí, což je pokles o 30 % oproti roku 2019, kdy v Olomouckém kraji návštěvníci strávili celkem 2 312 929 nocí.

Dá se předpokládat, že celkový počet návštěvníků však byl i v roce 2020 vyšší, než uvádí statistika ČSÚ, protože ta zahrnuje pouze turisty, **kteří využili hromadná ubytovací zařízení**.

V mezikrajském srovnání v roce 2020 obsadil **Olomoucký kraj** se 472 051 návštěvníky **11. místo v celkovém počtu návštěvníků** (nejvíc návštěvníků má hlavní město Praha a následují kraje Jihomoravský a Jihočeský), **dle počtu přenocování**

pak s hodnotou 1 610 894 nocí 9. místo (největší počet přenocování má hlavní město Praha a kraje Královehradecký a Jihočeský).

Při porovnání **dle průměrného počtu strávených nocí** se Olomoucký kraj s průměrem 3,4 nocí dělí společně s **Královehradeckým o 2. místo. Na 1. místě je Karlovarský kraj** s průměrem 4,3 noci (díky silnému sektoru lázeňství). Ukazatel **průměrného počtu strávených nocí je velmi pozitivní, protože** např. v porovnání s Jihomoravským krajem tráví host v Olomouckém kraji v průměru o 1,1 noci více. Významný podíl na tomto údaji mají lázeňská zařízení Olomouckého kraje.

2. Vývoj návštěvnosti z největších zdrojových trhů Olomouckého kraje

Hlavním zdrojovým trhem je dlouhodobě ČR s podílem 80 % na celkovém počtu hostů. V loňském roce ovlivněným pandemií COVID - 19 se tento trend ještě umocnil a tuzemští návštěvníci **tvořili 90% z celkového počtu hostů. Mezi nejdůležitější zahraniční trhy pak tradičně patří sousední země** (Polsko, Německo, Slovensko). Z těchto zemí přijelo v roce 2020 celkem **63 % zahraničních hostů. U všech hlavních zdrojových zemí došlo oproti roku 2019 k výrazným poklesům - Slovensko pokles o 18 681 hostů, tj. 63 %, Polsko pokles o 14 749 hostů, tj. 45 %, Německo pokles o 11 829 hostů, tj. 67 %.**

U vzdálených destinací, které v předcovidovém období vykazovaly vzrůstající trend, jsou propady návštěvnosti ještě výraznější (USA pokles o 89%, Čína pokles o 96%)

Rok	Sloven.	Polsko	Něm.	Rusko	Ukraj.	Rak.	Itálie	Čína	USA
2012	16 109	10 776	15 630	10 069	7 144	4 675	4 015	670	2 400
2013	16 811	13 341	14 402	14 024	5 142	4 545	4 467	759	2 180
2014	17 226	13 870	15 493	12 760	2 567	5 149	4 359	1 055	2 601
2015	21 409	14 449	19 475	5 724	3 441	5 389	4 622	1 270	2 678
2016	23 570	18 273	19 227	6 484	5 495	5 086	3 799	1 498	2 844
2017	26 082	20 474	18 107	10 905	6 569	6 549	3 643	2 316	2 585
2018	28 597	23 787	18 423	8 290	6 297	6 068	4 246	2 787	3 063
2019	29 844	27 042	17 717	11 838	7 444	5 995	3 824	3 057	2 968
2020	11 163	12 293	5 888	1 372	1 609	2 215	1 051	114	314
rozdíl 2020/2019	-18 681	-14 749	-11 829	-10 466	-5 835	-3 780	-2 773	-2 943	-2 654

Tabulka – Počet hostů (od revize 2014)

Rok	Sloven.	Polsko	Něm.	Rusko	Ukr.	Rak.	Itálie	Čína	USA
2012	34 479	23 087	40 322	15 654	9 028	9 420	7 473	1 470	7 249
2013	35 770	31 117	35 849	20 223	6 823	8 408	7 647	1 594	6 104
2014	37 021	30 562	38 300	19 259	3 985	9 868	7 435	2 039	6 961
2015	44 660	30 744	49 875	9 836	4 909	10 249	8 094	2 317	6 626
2016	47 838	37 100	43 472	9 639	6 839	9 776	7 113	3 140	6 316
2017	55 658	41 300	40 901	14 269	9 231	11 784	6 421	4 355	5 823
2018	58 859	51 329	41 601	14 440	10 665	11 094	8 086	5 260	7 601
2019	59 326	55 338	42 791	16 058	11 364	10 673	7 607	4 302	6 273

2020	24 248	27 415	15 069	1 831	2 949	4 489	3 359	214	605
rozdíl 2020/2019	-35 078	-27 923	-27 722	-14 227	-8 415	-6 184	-4 248	-4 088	-5 668

Tabulka – Počet přenocování (od revize 2014)

3. Návštěvnost lázeňských ubytovacích zařízení v Olomouckém kraji

Pro Olomoucký kraj je **významný sektor lázeňství**, na který také tvrdě dopadla protiepidemiologická opatření vyhlášené z důvodu pandemie COVID-19. V sektoru lázeňství se proti roku 2019 snížil počet lázeňských hostů v OK o 31 % a došlo k poklesu počtu přenocování o 33 %. Pro lázeňství velmi důležitý faktor průměrného počtu nocí, se i v loňském roce podařilo udržet nad hranicí 11 nocí. **I nadále také platí, že v ČR se Olomoucký kraj stabilně drží mezi třemi nejvýznamnějšími lázeňskými regiony (společně s Karlovarským a Zlínským krajem).**

rok	počet hostů/osoby			počet přenocování/noci			průměrný počet přenocování/noci		
	celkem	nerezid.	rezidenti	celkem	nerezid.	rezidenti	celkem	nerezid.	rezidenti
2007	50 816	2 239	48 577	709 456	14 809	694 647	13,96	6,61	14,3
2008	51 940	3 095	48 845	614 842	15 788	599 054	11,84	5,1	12,26
2009	51 824	2 965	48 859	615 285	13 916	601 369	11,87	4,69	12,31
2010	46 934	1 536	45 398	598 557	8 392	590 165	12,75	5,46	13
2011	50 398	1 261	49 137	635 961	6 853	629 108	12,62	5,43	12,8
2012	48 465	1 515	46 950	544 209	8 837	535 372	11,23	5,83	11,4
2013	58 518	2 674	55 844	524 078	9 517	514 561	8,96	3,56	9,21
2014	61 205	2 263	58 942	593 746	9 061	584 685	9,7	4	9,92
2015	62 313	2 566	59 747	649 531	13 351	636 180	10,42	5,2	10,65
2016	57 512	1 188	56 324	685 474	5 649	679 825	11,91	4,76	12,07
2017	58 127	1 458	56 669	679 342	6 267	673 075	11,69	4,3	11,88
2018	60 510	1 151	59 359	693 364	5335	688 029	11,4	4,7	11,6
2019	59 247	1 120	58 157	708 540	4 827	703 713	11,9	4,38	12,05
2020	40 585	388	40 197	474 745	1 752	472 993	11,7	4,5	11,8
Index 2020/2019	0,69	0,35	0,69	0,67	0,36	0,67			
rozdíl 2020/2019	-18 662	-732	-17 960	-233 795	-3 075	-230 720			

Tabulka – Návštěvnost lázeňských ubytovacích zařízení (časová řada nebyla dotčena změnou metodiky ČSÚ)

4. Kongresový cestovní ruch (MICE)

Od roku 2007 sleduje Český statistický úřad **vývoj kongresového cestovního ruchu, sledovány jsou akce od 50 účastníků**. Sektor MICE patří v cestovním ruchu k nejvíce zasaženým oblastem z důvodu pandemie COVID - 19, což se samozřejmě projevilo i v Olomouckém kraji. V porovnání s rokem 2019 lze v Olomouckém kraji pozorovat **výrazný pokles počtu akcí o 43,2 %, přičemž celorepublikový pokles byl ještě vyšší 69,9 %**. **Počet účastníků meziročně klesl o 53,4 %, což je nejnižší pokles v rámci ČR**. I přes zcela specifické podmínky roku 2020 platí, že Olomoucký kraj patří v ČR mezi pět nejvýznamnějších regionů v oblasti MICE. Uvedená čísla potvrzují umístění OK v rámci ČR co do počtu konaných akcí na 5. místě, dle celkového počtu účastníků akcí pak byl na **3. místě**.

rok	2019			2020				
	Počet akcí	Počet účastníků	Ø počet na akci	Počet akcí	2020/2019 (%)	Počet účastníků	2020/2019 (%)	Ø počet na akci
ČR celkem	14 726	1 434 816	97	4 436	-69,9	421 299	-70,6	95
v tom								
Hlavní město Praha	5 668	558 122	98	1 135	-80,0	141 174	-74,7	124
Jihomoravský kraj	2 453	219 141	89	873	-64,4	71 986	-67,2	82
Olomoucký kraj	872	95 304	109	495	-43,2	44 434	-53,4	90
Vysočina	983	86 522	88	340	-65,4	26 894	-68,9	79
Středočeský kraj	1 009	86 348	86	298	-70,5	26 366	-69,5	88
Moravskoslezský kraj	701	73 850	105	217	-69,0	19 845	-73,1	91
Pardubický kraj	524	56 995	109	158	-69,8	16 041	-71,9	102
Zlínský kraj	339	37 123	110	250	-26,3	15 988	-56,9	64
Ústecký kraj	400	35 756	89	168	-58,0	12 755	-64,3	76
Plzeňský kraj	462	58 889	127	136	-70,6	12 497	-78,8	92
Liberecký kraj	403	30 557	76	144	-64,3	10 586	-65,4	74
Karlovarský kraj	120	24 299	202	52	-56,7	8 789	-63,8	169
Jihočeský kraj	479	39 235	82	94	-80,4	7 194	-81,7	77
Královéhradecký kraj	313	32 675	104	76	-75,7	6 750	-79,3	89

Tabulka – Kongresový cestovní ruch (časová řada nebyla dotčena změnou metodiky ČSÚ)

5. Návštěvnost turistických atraktivit Olomouckého kraje

Oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů a nově Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje každoročně zjišťuje počty návštěvníků ve vybraných atraktivitách Olomouckého kraje. V současné době je sledováno téměř **100 turistických cílů a atraktivit**, které v roce 2020 navštívilo **2 050 044 návštěvníků** (oproti roku 2019 se jedná o pokles cca 25%). Mezi 15 nejnavštěvovanějších atraktivit v roce 2020 patřily následující:

Nejnavštěvovanější turistické cíle v Olomouckém kraji v roce 2020

	Objekt	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Zoo Olomouc	356 909	325 733	339 506	339 162	357 221	348 209	293 457
2.	Výstavy na výstavišti Flora	224 680	480 436*	430 120	359 367	371 307	341 189	198 443
3.	Termály Velké Losiny	-	-	-	-	-	239 468	184 799
4.	Aquapark Olomouc	196 614	203 645	193 423	211 659	215 063	207 107	133 772
5.	Hrad Bouzov	104 870	105 519	121 532	111 601	111 668	110 674	96 774
6.	Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně	37 225	30 498	31 542	38 790	33 090	93 839*	88 162

	Objekt	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
7.	Hrad Helfštýn	90 521	89 253	93 244	86 341	77 378	70 378	77 883
8.	Vlastivědné muzeum Olomouc	133 171	104 665	83 387	85 391	78 880	110 308	71 425
9.	Sbírkové skleníky, botanická zahrada a rozárium v Olomouci	19 516	13 849	72 946*	75 642	61 946	60 352	70 328
10.	Rychlebské stezky	30 000	60 000	65 000	65 000	65 000	-	60 000
11.	Naučná Stezka Rejvíz	40 515	46 160	35 965	34 120	44 290	47 900	53 580
12.	Ruční papírna a Muzeum papíru Velké Losiny	51 061	50 770	58 888	59 565	56 916	57 855	50 185
13.	Pevnost poznání				85 000	86 841	99 898	48 079
14.	Jeskyně Na Pomezí	43 469	45 221	49 600	52 379	50 399	49 251	43 869
15.	Zbrašovské aragonitové jeskyně	45 121	48 044	48 629	50 818	48 538	49 980	34 153

Tabulka – Návštěvnost turistických atrakcí Olomouckého kraje

* výrazný nárůst počtu návštěvníků byl zdůvodněn změnou metodiky evidence návštěvnosti

Výsledky tohoto šetření jsou využívány při zpracování projektů, ale i pro výběr vhodných atrakcí pro prezentaci kraje.

6. Závěr

V roce 2020 navštívilo Olomoucký kraj dle údajů Českého statistického úřadu 472 051 návštěvníků, což představuje **pokles oproti roku 2019 o 38 %**. Tento pokles je samozřejmě způsoben **dopady pandemie COVID – 19**, která cestovní ruch od března 2020 prakticky paralyzovala. I přes krátké oživení a velmi silnou letní sezónu (v našem kraji zejména v oblasti Jeseníků) došlo na podzim k opětovnému zpomalení prakticky na nulu.

I přes uvedené skutečnosti nadále platí, že Olomoucký kraj je v současné době jedním z nejvýznamnějších regionů v oblasti lázeňství (TOP 3 společně s Karlovarským a Zlínským krajem) a v segmentu MICE (TOP 3 společně s Prahou a Jihomoravským krajem).

Na návštěvnosti Olomouckého kraje se podílí množství subjektů a to jak z oblasti veřejné a podnikatelské sféry, tak i centrála, sdružení, spolky, místní akční skupiny apod. Z pozice kraje ve spolupráci s centrálou cestovního ruchu a se sdruženími cestovního ruchu Jeseníky – SCR a Střední Morava – SCR byli v roce 2020 realizovány marketingové kampaně zacílené v loňském roce především na domácí návštěvníky a ve spolupráci s agenturou CzechTourism i na potenciální zahraniční návštěvníky. Marketingové aktivity se primárně odehrávaly v on-line prostředí a na sociálních sítích. Realizace prezentací na veřejnosti nebo účast na veletrzích byla z důvodu protiepidemiologických opatření prakticky nemožná.

V rámci podpory cestovního ruchu již sedmnáctým rokem spolufinancujeme se statutárním městem Olomouc slevovou kartu „**Olomouc region Card**“, dvanáctým rokem **podporujeme činnost turistických informačních center v kraji**, jedenáctým rokem **přispíváme na významné nadregionální akce cestovního ruchu a šestým rokem podporujeme rozvoj infrastruktury cestovního ruchu prostřednictvím investičního dotačního titulu**. To je jen malý výčet tradičních aktivit, kterými se snažíme rozvíjet a podporovat cestovní ruch v kraji. Vše zastřešuje „**Turistický**

informační portál Olomouckého kraje“ (www.ok-tourism.cz) a jeho rozvoj včetně zajištění provozu. Dále také klasické navigační systémy, jako je značení kulturních a turistických cílů a v neposlední řadě i podpora údržby značení turistických, cykloturistických a lyžařských tras ve spolupráci s Klubem českých turistů, na jejichž mimořádnou obnovu po škodách vzniklých v souvislosti s kůrovcovou kalamitou Olomoucký kraj také přispěl.

Mimo výše uvedených tradičních podpůrných aktivit Olomoucký kraj v loňském roce realizoval dvě mimořádná opatření na podporu cestovního ruchu pro zmírnění dopadů pandemie COVID-19. Ve spolupráci s centrálou cestovního ruchu realizoval kampaň na podporu návštěvnosti s názvem „**Cestuj s Olomouc region Card**“. Akce probíhala v období 1. 7. – 4. 10. 2020 a byla nastavena jako podpora 5denních turistických pobytů na území Olomouckého kraje. Pro získání ORC byla nastavena podmínka ubytovat se na min. 4 noci v ubytovacím zařízení na území kraje, po splnění podmínky měl turista možnost získat zdarma 48hodinovou ORC. Celkem bylo vydáno za celou dobu realizace akce 3 861 ORC. V létě roku 2020 byl také vyhlášen **mimořádný dotační titul na podporu infrastruktury cestovního ruchu**, díky kterému byla podpořena realizace 24 projektů částkou 10 mil. Kč.